

Referat fra møte i Den nordiske samarbeidskomitéen for journalistutdanninger i Helsingfors

Fredag 4. februar 2011

Tilstede: UllaStina Ewenfeldt (Göteborgs Universitet), Anne Fogt (Høgskolen i Oslo), Anette Forsberg (Linnéuniversitetet), Bjørg Halvorsen (Høgskolen i Oslo), Fritz Breivik (Universitetet i Nordland), Carin Mannberg-Zackari (Stockholms universitet), Else-Beth Roalsø (Universitetet i Stavanger), Karin Stigbrand (Södertörn Högskola), Henrika Zilliacus-Tikkanen (Helsingfors Universitet), Tom Moring (Helsingfors Universitet), Jan Örneus (Södertörn Högskola) Ingemar Åttingsberg (Mittuniversitetet Sundsvall), Elisabeth Ljungberg (Mittuniversitetet Sundsvall), Valgerdur Johannsdottir (Islands Universitet), Liv Iren Hognestad (Mediehøgskolen Gimlekollen), Jan Ytrehorn (Høgskulen i Volda), Raimo Salokangas (Jyväskylä Universitet), Kaarle Nordenstreng (Tammmerfors Universitet)

Neste møte: 16. september 2011 i Odense

1. Henrika Zilliacus-Tikkanen ønsket velkommen til møtet. Journalistutdanningen flyttet inn i nye lokaler for 1 ½ år siden og har fått veldig fine arbeidsforhold tilpasset studiene
2. Innkallingen til møtet ble godkjent
3. Referatet fra forrige møte ble godkjent
4. Bjørg Halvorsen orienterte om rapporteringen for tildeling av nordplusmidler for 2009-2010. Av tildelingen for 2010-2011 er det fremdeles godt med mobilitetsmidler igjen og de fremmøtte ble oppfordret til å benytte seg av muligheten til å søke om mobilitetsstipend hvis de besøker en partnerinstitusjon for å undervise eller for å drive felles fagutvikling. Søknadsskjema finnes under Nordplus på Samarbeidskomiteens hjemmeside: <http://nordiskjournalistikk.org/>
5. Kaarle Nordenstreng la frem forslag om at Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger melder seg inn i World Journalism Education Council. <http://wjec.ou.edu/> WJEC består av regionale eller nasjonale sammenslutninger av varierende størrelse, ingen enkeltinstitusjoner. Det er utviklet fra en verdenskonferanse for forskning og utdanning innen journalistikk i 2007 i Singapore og ønsker å holde tilsvarende konferanser hvert tredje år. Andre konferanse var i 2010 i Sør-Afrika og tredje konferanse vil holdes i 2013. Det er ingen medlemsavgift eller forpliktelser knyttet til medlemskapet. Møte i juli under IAMCR-konferansen i Istanbul. Der avgjøres det hvor neste konferanse skal arrangeres. Det var bred enighet om å søke medlemskap og leder for samarbeidskomiteen tar kontakt for å melde oss inn. Hvem som skal representere Samarbeidskomiteen på møtet i Istanbul avgjøres pr. e-post når vi ser hvem som drar på IAMCR-konferansen uansett.

6. Erfaringer fra siste lærerkonferanse i Lökeberg ble diskutert. For arrangementskomiteen var det særlig utfordrende at de ikke fikk oversikt over økonomien tidlig nok og dermed ikke visste hvor mye de hadde til rådighet. Allikevel ble det en bra konferanse som gikk i balanse. Det ble diskutert om konferansene blir for mye preget av vertslandet de arrangeres i, men det er naturlig at dette preger konferansene i og med at det skal gjøres billigst mulig. For å få større spredning kan eventuelt de andre medlemmene av Samarbeidskomiteen være flinkere til å foreslå egne bidragsytere som kan stille opp som innledere. Det er viktig at det også er rom i programmet for uformelle møter slik at lærerne kan møtes og bli kjent og eventuelle felles prosjekter initieres. Når det gjelder paletten var det forskjellige oppfatninger om hvordan disse sesjonene hadde fungert og det var øyensynlig store individuelle forskjeller mellom dem. En tydelig instruksjon til innlederne om hva som blir forventet av en innledning til og ledelse av en palett ble foreslått som en fremtidig løsning.
7. Den fremtidige formen på lærerkonferansen og hvordan den skal finansieres ble diskutert. Det var enighet om at det er et positivt trekk ved konferansen at den er pedagogisk orientert og har et seminarpreg med mulighet for diskusjoner der alle deltakerne bidrar. Imidlertid er det vanskelig å få finansiering lokalt på institusjonene for deltakere som ikke skal legge frem paper på konferanse. Det ble nevnt at en løsning kunne være å lage en hybridkonferanse med både undervisnings- og forskningsfokus, evt. mulighet for å legge frem postere for å skape muligheter for finansiering for flere. Det ble også diskutert om man i stedet for palett med gruppearbeid adskilt fra plenum skulle ha plenum med etterfølgende gruppearbeid. Det krever i tilfelle at plenum er nært knyttet til undervisning. Eventuelt kan plenum omhandle teori og gruppearbeidet den praktiske anvendelsen i undervisningen.

Det ble en del diskusjon rundt medlemsavgiften og i hvilken grad den skal bidra til å finansiere lærerkonferansen. Jørgen Poulsens forslag på e-post ble lest opp. I dag går medlemsavgiften til å betale reiseregningen for sekretæren i komiteen og til konferansen. Det er stor variasjon i hvor mange lærere den enkelte institusjon sender til konferansene og noen sender ingen. Medlemsavgiften er basert på hvor mange studenter utdanningene har. For noen vil det være lettere å "selge" en lav medlemsavgift + avgift på konferansen. For andre vil en medlemsavgift være lettere å få gjennomslag for enn at lærere skal få finansiert deltakelse på en konferanse uten å presentere paper. Et påmeldingsgebyr som ikke betales tilbake ved avbestilling syntes å ha bred tilslutning som en økonomisk forsikring for arrangementskomiteen og for å hindre at så mange melder forfall.

En komite bestående av Ulla Stina Ewenfeldt, Raimo Salokangas, Anne Fogt og Heikki Hellmann vil utarbeide alternative forslag til finansiering som kan stemmes over ved neste nettverksmøte. Forslagene vil bli sendt ut på e-post senest 2 uker før møtet.

8. Neste møte blir 16 september 2011 i Odense (med middag 15. september)
9. Alle journalistutdanninger og medieutdanninger i Sverige skal evalueres i løpet av 2011 og resultatet får konsekvenser for finansieringen. Rapporten om dagens utdanningslandskap for nordiske journalistutdanninger utsettes.

10. Neste lærerkonferanse finner sted i Finland. Det er ennå ikke bestemt hvor den skal finne sted eller hvem som skal ta hovedansvaret. Det finnes flere yrkeshøgskoler i Finland med journalistutdanning. Disse er nært knyttet til praksisfeltet og deres eksamen vurderes forskjellig fra universitet til universitet, men for eksempel ved Jyväskylä Universitet regnes deres eksamen som tilsvarende bachelorgrad ved opptak til masterstudier. Universitet og yrkeshøgskoler regnes i utgangspunktet som to forskjellige søyler i Finland. Hvis yrkeshøgskoler er medlemmer av Samarbeidskomiteen kan de selvsagt være med å arrangere lærerkonferansen, men vi må først motta en søknad som kan vurderes.

11. Nytt fra utdanningene:

- Anette Forsberg er ikke lenger programansvarlig i Kalmar, men sitter som representant i Samarbeidskomiteen. Ny programansvarlig er Lina Isaksson. Man arbeider fremdeles med å få kulturene i Kalmar og Växjö til å smelte sammen i Linnéuniversitetet. Forskningsgrupper på tvers fungerer bra.
- Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus fusjonerer til Høgskolen i Oslo og Akershus fra 1. august 2011. Journalistutdanningen blir ikke spesielt berørt utover at den blir et eget institutt innenfor Fakultet for samfunnsfag. Et internasjonalt semesteremne i miljø og utvikling blir tilbudt første gang våren 2012 og et nytt valgfag på 15 studiepoeng i multimediejournalistikk høsten 2011.
- Ved Södertörns högskola er Kristina Lundgren ny medarbeider. Det er for tiden stor forskningsaktivitet og høyt søknadstrykk. 50 skriver kandidatoppsatser/bacheloroppgaver og 8-10 personer er tatt opp på et nytt masterprogram. Jan Örneus underviser på en ettårig journalistutdanning for studenter som allerede har en bachelorgrad/kandidateksamen.
- Valgerdur Johannisdóttir forteller at de merker pengeproblemene på Island. Journalistutdanningen er en masterutdanning og samarbeider med andre masterutdanninger om kurs, slik som Creative Writing og Media Studies.
- Ved Stockholms Universitet er Håkan Lindhoff nå blitt pensjonist og flere kolleger er blitt 65. Det er for tiden mye utskifting i personalet og en stadig flyttekarusell. 2 halvtidsstillinger er adjunktstillinger som nå er blitt mulig igjen.
- Høgskolen i Bodø ble fra 1. januar 2011 Universitetet i Nordland. Fritz Breivik er ny leder for journalistutdanningen. Rune Ottosen fra Høgskolen i Oslo er blitt professor II og de ønsker å utvikle en master. De har etablert egne forskningsgrupper og er 10 ansatte, men ønsker å bli 15. Fra høsten er de en treårig utdanning og diskuterer å utvikle flere bachelorgrader. De ønsker å etablere et nordområdeemne i samarbeid med Russisk utdanning.
- Mediehøgskolen Gimlekollen har fusjonssamtaler med to andre private høøgskoler plassert i henholdsvis Oslo og Bergen. Tredje året i utdanningen er også der nå journalistikk og ikke "andre emner". Samarbeider med Universitetet i Agder om en master i global journalistikk. Det er for tiden stor omskifting av personale. Et lokalt forskningsprosjekt for tiden omhandler somalisk ungdoms medievaner. De er opptatt av sosiale medier og journalistikk.
- Høgskolen i Volda ønsker ikke å bli universitet. Det ser ikke ut til å bli noe av sammenslåingen av høgskolene i fylket. De venter nå på en professortilsetting og er i ferd med å utvikle et masterprogram. De har nettopp avsluttet et større forskningsprosjekt om journalistenes samfunnsoppdrag.

- Ved universitetet i Stavanger arbeider de også med utviklingen av en master på grunnlag av dagens bachelor. Denne inneholder flere samfunnsvitenskapelige fag på bekostning av rene journalistiske fag. Den nye masteren vil bli en samfunnsvitenskapelig master med innretning mot journalistikk. Det arbeides også med å utvikle en praktisk master bygget rundt en dokumentarproduksjon. Universitetets nye strategiske plan setter fokus på eksterne midler og på undervisning. Det er lite eksterne midler å hente for hum./sam.fag
- I Göteborg foregår det en intern omorganisering som sannsynligvis vil føre til mindre penger. Deres masterarbeid består av en akademisk metodedel og en stor reportasje. De tilbyr nå master for tredje år på rad og et undersøkende arbeid er del av programmet. Også her merkes det at personalet blir eldre. De ønsker seg flere og yngre adjunker. Et stort EU-prosjekt om krisehåndtering starter opp nå.
- Ved Jyväskylä Universitet er året blitt preget av flytteprosesser. Utdanningen er blitt spredt rundt på forskjellige lokaler hvorav en del av dem har vist seg uegnede for undervisningsformål. Til høsten skal utdanningen igjen samlokaliseres, men vet ikke hvor. Det ble holdt 2 disputaser i januar, 1 kommer senere i vår og 2 til høsten. Det er et bra år med 5 disputaser, ellers går det ikke så bra som tidligere.
- Ved Mittuniversitetet i Sundsvall har man fått en ny professor i medieutvikling. De har også fått to nye mastere på engelsk, en i politisk kommunikasjon og en i fotojournalistikk. De har startet et treårig forskningsprosjekt knyttet til finanskrisen. På grunnutdanningen har de innført undervisning i svensk språk og dette har blitt tatt positivt imot av studentene. De har også innført undervisning i statsvitenskap og jus og vil fortsette med dette. Journalistutdanningen og Fotojournalistutdanningen har flere felles kurs. Journaliststudentene vil fra neste vår få tilbud om et valgfritt grunnkurs i fotojournalistikk på 30 studiepoeng.
- Ved Tammerfors Universitet er journalistutdanningen nå blitt del av School of Communication, Media and Theatre.
- Ved Helsingfors Universitet har de for tiden gjesteprofessorer og har en ny professortilsetting på gang. Det er et nytt universitetssystem der det fortsatt er mulig med opptaksprøver, men man vil helst ha poengvurdering.
- Umeå Universitet hilser til alle. (Det glemte sekretæren dessverre å formidle videre på selve møtet.) Kerstin Engström er blitt prefekt og ny programansvarlig og representant i Samarbeidskomiteen er Roger Jacobsson.

Oslo 24. februar 2011

Björg Halvorsen